

Vergaderjaar 2010–2011

29 628

Politie

Nr. 245

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VEILIGHEID EN JUSTITIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 5 april 2011

Conform de door mij gedane toezeggingen informeer ik u hierbij over de definitieve gunning van het nieuwe dienstpistool voor de Nederlandse politie en tegelijkertijd over het verloop van de aanbestedingsprocedure, de uitgevoerde onderzoeken, de uitkomst van de gerechtelijke procedures en het vervolgetraject met betrekking tot de invoering van het nieuwe dienstpistool.

Algemeen

Sinds 1979 beschikt de Nederlandse politie over het pistool Walther P5 in het kaliber 9 x 19mm. Eind jaren 70 is na een uitgebreid onderzoek besloten tot de aanschaf van dit pistool. Er zijn momenteel meer dan 40 000 van deze pistolen in gebruik bij de politie, bij de bijzondere opsporingsdiensten en de buitengewoon opsporingsambtenaren. Het overgrote deel van deze pistolen is geleverd in de periode 1980–1983 en is alweer meer dan een kwart eeuw in gebruik. Deze pistolen naderen dan ook het einde van hun technische levensduur.

De Walther P5 is niet meer in productie bij de fabrikant, maar kan in opdracht nog wel gemaakt worden. Daardoor kosten de extra Walther P5 pistolen bijna het dubbele van andere, meer moderne, pistolen. Het ontwerp van de Walther P5 stamt uit de jaren 70 van de vorige eeuw. Door voortschrijdende technische ontwikkelingen en de toepassing van nieuwe materialen zijn er momenteel pistolen op de markt die beter aan de huidige eisen voor een politiepistool kunnen voldoen.

Dit was voor de toenmalige minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties aanleiding om de Raad van Korpschefs (RKC) de opdracht te geven om een aanbesteding te starten voor de vervanging van het huidige dienstpistool. De RKC heeft hiervoor het project NPNP (Nieuw Pistool Nederlands Politie) in het leven geroepen. De korpschef van Gelderland-Zuid is voorzitter van de stuurgroep NPNP.

Op 7 november 2007 heeft de projectleider NPNP de opdracht gekregen een Europese aanbesteding te starten ter verwerving van een nieuw dienstpistool voor de Nederlandse politie. Uitgangspunt bij de aanbesteding van het pistool is dat de Nederlandse politie het best beschikbare dienstwapen moet krijgen. Dit is het pistool dat in zijn totaliteit het beste aan alle eisen van de politie voldoet. Hiertoe zijn in nauwe samenwerking met de politie en politievakbonden criteria opgesteld waaraan het pistool moet voldoen.

Aanbestedingsprocedure

De hoogte van het totale inkoopvolume overschrijdt de drempelwaarde van € 206 000,- dat tijdens de start van het project van toepassing was waardoor voor deze aanbesteding een Europese aanbestedingsprocedure gevolgd moest worden. Er is gekozen voor de openbare procedure. Dit houdt in dat de leveranciers zich konden aanmelden naar aanleiding van de publicatie op 12 maart 2009 in het Europese publicatieblad en op de website aanbestedingskalender.nl. Partijen die zich hebben aangemeld zijn door middel van een Uitnodiging tot Inschrijving uitgenodigd een Inschrijving te doen.

Naar aanleiding van deze aankondiging zijn op 4 juni 2009 tien inschrijvingen ontvangen van acht inschrijvers:

Inschrijver	Aangeboden pistool
Glock GmbH	Glock 17
Smith & Wesson	Smith & Wesson M&P
J.P. Sauer & Sohn GmbH	Sig P250 DCcNL
Carl Walther GmbH	Walther P99DNL
Carl Walther GmbH	Walther P99QNL
Carl Walther GmbH	Walther P99QNL (tritium)
Fabbrica d'Armi Pietro Beretta S.p.A.	Beretta PPBNL (model C)
Fabbrica d'Armi Pietro Beretta S.p.A.	Beretta PPBNL (model D)
Heckler & Koch GmbH	H&K P30NL (tritium)
Heckler & Koch GmbH	H&K P30NL

De beoordeling van de Inschrijvingen en de visuele test (eerste rond)

Tijdens de beoordeling van de Inschrijvingen, die op 8 juni 2009 van start is gegaan, bleek dat de Inschrijving van Glock niet voldeed aan een aantal eisen en voorschriften die waren opgenomen in de Uitnodiging tot Inschrijving Pistool 2009. Voorts bleek het aangeboden pistool van Glock niet te voldoen aan zestien eisen die zijn beoordeeld tijdens de visuele test. De Inschrijving van de Smith & Wesson werd eveneens terzijde gelegd, onder meer omdat dit pistool niet voldeed aan vijf eisen die werden beoordeeld tijdens de visuele test. De Inschrijvers Glock en Smith & Wesson zijn op 23 juni 2009 schriftelijk op de hoogte gesteld van de terzijdelegging van hun Inschrijvingen. Beide partijen hebben geen bezwaar gemaakt tegen deze afwijzing. De acht overgebleven inschrijvingen zijn vervolgens doorgegaan naar de technische test.

De technische test (eerste ronde)

In augustus 2009 is de technische test gestart met de resterende acht pistolen. De technische test is uitgevoerd door een gerenommeerd keurings- en beproevingsinstituut in Duitsland, het «Beschussamt Ulm».

Hoewel de technische test aanvankelijk tot eind januari 2010 zou duren, stond al in december 2009 vast dat geen van de acht overgebleven

pistolen voldeed aan alle gestelde technische eisen als gevolg van kleine onvolkomenheden in het ontwerp of materiaaltechnische gebreken.

Procedure van gunning via onderhandelingen Pistool 2010

Teneinde de aanbestedingsprocedure toch voort te kunnen zetten is in december 2009 door de stuurgroep NPNP besloten om over te gaan tot de zogenaamde procedure van gunning via onderhandelingen met de inschrijvers wier pistolen in 2009 tot de technische test waren toegelaten. Hiertoe is op 19 februari 2010 een aankondiging gedaan in het Europese publicatieblad en op de website aanbestedingskalender.nl.

In tegenstelling tot wat de naam van de procedure doet vermoeden, is er niet onderhandeld. Het «Programma van eisen en wensen pistool 2009» bleef ongewijzigd. De vier overgebleven Inschrijvers zijn in de gelegenheid gesteld om hun aangeboden pistolen zodanig aan te passen dat deze wel de technische test zouden doorstaan. Voorwaarde was wel dat de geldigheidsduur van de Inschrijving die aanvankelijk was gesteld tot 9 februari 2010 die was ingediend op 4 juni 2009 werd verlengd en wel tot 9 februari 2011. Het was Inschrijvers niet toegestaan om de door hun aangeboden prijzen te wijzigen.

De vier inschrijvers die zijn uitgenodigd tot de procedure van gunning via onderhandelingen zijn akkoord gegaan met de verlenging van de gestanddoeningstermijn van hun inschrijvingen en hebben allen op 22 april 2010, in totaal acht, aangepaste pistolen aangeleverd.

Glock heeft op 15 januari 2010 de Nederlandse politie gedagvaard in kort geding omdat zij het niet eens was met het feit dat zij niet is toegelaten tot de procedure van gunning via onderhandelingen. Glock heeft dit kort geding verloren en ook in hoger beroep heeft het Gerechtshof te Den Haag de Nederlandse politie in het gelijk gesteld. Glock is niet in cassatie gegaan.

Visuele test

Op 26 april 2010 zijn de acht aangepaste pistolen wederom onderworpen aan de visuele test. Dit was noodzakelijk omdat de aanpassingen mogelijk gevolgen zouden hebben voor de resultaten van deze test. Alle opnieuw ingediende pistolen voldeden aan de eisen van de visuele test.

Technische test (tweede ronde)

Op 4 mei 2010 is bij het Beschussamt te Ulm (D) de technische test gestart. Een deel van deze test, de duurttest, heeft plaatsgevonden op de politieacademie te Ossendrecht onder leiding van het Beschussamt die verantwoordelijk was voor de uitvoering van de gehele technische test. Na afloop van de technische test bleken twee van de acht resterende pistolen niet te voldoen aan de eisen. Op 18 augustus 2010 zijn de Inschrijvers Fabbrica d'Armi Pietro Beretta S.p.A en Carl Walther GmbH schriftelijk op de hoogte gesteld dat respectievelijk hun pistolen Beretta PPBNL (model D) en Walther P99DNL niet voldeden aan de gestelde eisen. Beide partijen hebben geen bezwaar gemaakt tegen deze afwijzing.

De overige zes pistolen zijn door het Beschussamt Ulm gecertificeerd op basis van onze technische eisen en zijn dus technisch volledig goedgekeurd. Het betreft de volgende pistolen:

Inschrijver	Aangeboden pistool
SIG SAUER GmbH	Sig P250 DCcNL
Carl Walther GmbH	Walther P99QNL
Carl Walther GmbH	Walther P99QNL (3H)
Fabbrica d'Armi Pietro Beretta S.p.A.	Beretta PPBNL (model C)
Heckler & Koch GmbH	H&K P30NL (tritium)
Heckler & Koch GmbH	H&K P30NL

Operationele test

Met de zes overgebleven pistolen is vervolgens op 30 augustus 2010 gestart met de operationele test. De operationele test is uitgevoerd op de politieacademie in Ossendrecht door een vooraf geselecteerde groep van 61 politiemensen, waaronder diverse vertegenwoordigers van de politievakbonden, die een dwarsdoorsnede vormen van de Nederlandse politie.

Voorlopige gunning

De scores die in de operationele test zijn behaald telden voor 70% mee in de eindscore, de punten die bij de visuele test konden worden behaald telden voor 5% mee en de prijs telde tot slot voor 25% mee in de eindscore.

Het pistool van het merk SIG-Sauer heeft de hoogste totaalscore behaald en op basis hiervan heeft de voorlopige gunning plaatsgevonden aan de firma SIG-Sauer. De overeenkomst met SIG-Sauer GmbH wordt aangegaan voor een periode van vijftien jaar met tien maal een optionele verlenging van telkens één jaar.

Naam Inschrijver	Inschrijving	Totaalscore gunningscriteria:
SIG-Sauer GmbH	Sig P250 DCcNL	8,5
Heckler & Koch GmbH	H&K P30NL (tritium)	7,3
Carl Walther GmbH	Walther P99QNL (tritium)	7,2
Fabbrica d'Armi Pietro Beretta S.p.A	Beretta PPBNL (model C)	6,9
Carl Walther GmbH	Walther P99QNL	6,7
Heckler & Koch GmbH	H&K P30NL	6,6

Totaalscore op de gunningscriteria per inschrijver weergegeven.

Integriteitsonderzoeken

Naar aanleiding van verklaringen van een voormalig directeur van de Amerikaanse leverancier van pepperspray, die in de Verenigde Staten zijn afgelegd in ruil voor strafvermindering, heeft de Rijksrecherche een onderzoek gedaan naar een mogelijke omkoping bij de aanbesteding van de pepperspray door de Nederlandse politie in 2002. Het onderzoek is nog niet afgerond omdat de Amerikaanse autoriteiten tot op heden geen toestemming hebben gegeven om deze voormalig directeur over zijn verklaring te horen. Een bedrijf en een politieagent die een rol spelen bij de aanbesteding van het nieuwe pistool, bleken tevens onderwerp van dit onderzoek.

Dit was voor mij de aanleiding om de Rijksrecherche en de Rijksauditedienst te verzoeken om preventief een onderzoek in te stellen naar de aanbesteding van het nieuwe dienstpistool. Dit om inzichtelijk te krijgen of er al dan niet sprake was van onrechtmatigheden bij de aanbesteding van

het nieuwe dienstpistool. Op basis van het onderzoek van de Rijksauditdienst en de Rijksrecherche, die onafhankelijk van elkaar onderzoek hebben verricht, heb ik geconcludeerd dat er gedurende het gehele aanbestedingsproces van het nieuwe pistool niet gebleken is van onregelmatigheden bij de totstandkoming van de keuze van het nieuwe pistool.

Gerechtelijk procedures

Tegen de voorlopige gunning aan SIG-Sauer is door twee inschrijvers, de fabrikanten Heckler & Koch en Walther, bezwaar gemaakt. Zij hebben hiertoe een kort geding procedure aanhangig gemaakt bij de Voorzieningenrechter van de rechtbank te 's Gravenhage. De fabrikanten SIG-Sauer en Glock hebben zich beiden in het proces gevoegd. Door de fabrikanten Heckler & Koch en Walther zijn diverse gronden aangevoerd op grond waarvan zij van mening zijn dat de inschrijving van SIG-Sauer ongeldig moet worden verklaard en dat er een heraanbesteding zou moeten plaatsvinden. Naast een groot aantal technische en aanbestedingsrechtelijke argumenten is gesteld dat de aanbestedingsprocedure is toegeschreven naar SIG-Sauer waarbij de hierboven genoemde politieagent een belangrijke rol zou hebben gespeeld.

In zijn vonnis van 28 maart 2011¹ heeft de voorzieningenrechter hierover geoordeeld dat: *«in het in het kader van dit kort geding onvoldoende aannemelijk is gemaakt dat de betreffende politieambtenaar de aanbestedingsprocedure ten voordele van Sig Sauer heeft beïnvloed. Verklaringen van beide partijen spreken elkaar tegen en uit onderzoek van de Rijksrecherche en de Rijksauditdienst kunnen geen conclusies worden getrokken die erop wijzen dat er wel van ongeoorloofde bevoordeling van Sig Sauer sprake is».*

Ook alle overige door Walther en Heckler & Koch aangevoerde gronden zijn door de voorzieningenrechter verworpen.

Definitieve gunning

Nu alle vorderingen van Walther, Heckler & Koch en Glock zijn afgewezen en de voorzieningenrechter heeft bevestigd dat er op basis van alle onderzoeken, feiten en verklaringen geen aanleiding is om te veronderstellen dat er sprake zou zijn van ongeoorloofde bevoordeling van SIG-Sauer zal door de aanbestedende dienst op korte termijn worden overgaan tot de definitieve gunning van de opdracht aan de firma SIG-Sauer GmbH. Daarna zal de aanbesteding voor de nieuwe holsters van start gaan. Deze aanbesteding zal naar verwachting eind 2011 zijn afgerond. In de periode 2012 tot 2014 zal vervolgens de gehele Nederlandse politie worden omgeschoold en worden voorzien van het nieuwe dienstpistool, de SIG-Sauer PPNL.

Ik vertrouw er op u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

De minister van Veiligheid en Justitie,
I. W. Opstelten

¹ LJN: BP9335, Rechtbank 's-Gravenhage, 387099 / KG ZA11-158 en 387 180 / KG ZA11-163.